Nr. 233. w Sobotę dnia 4. Października 1856.

GAZETA W. XIĘSTWA POZNAŃSKIEGO.

PRZEDPŁATA: ćwierćrocznie dla miasta Poznania 1 tal. 20 sgr. na całe Prusy 2 tal.

INSERATY: 1 sgr. 3 fen. od wiersza na $\frac{1}{3}$ szerokości przyjmują się tylko w expedycyi.

Drukiem i nakładem Drukarni Nadwornéj W. Deckera i Spółki w Poznaniu. — Redaktor odpowiedzialny: N. Kamieński w Poznaniu.

Telegraficzne wiadomości Gaz. W. Ks. Pozn.

Wiedeń, 1. Października. — Dzisiejsza Oesterreische Zeitung potwierdza wiadomość, że książe Petrulla powtórnie się podał do dymisyi.

Według wiadomości z Bombay z d. 29. Sierpnia, nakazał rząd angielski przygotować wyprawę dc zatoki perskiéj.

Wiedeń, 2. Paźdz. — Austryacki pełnomocnik w Paryżu baron Hübner przybył wczora z Neapolu do Tryestu.

Według dziennika Fremdenblatt, król neapolitański rozkazał wszystkie zwoje kosztowności przenieść do Gaety, co się bardzo niepodoba mieszkańcom Neapolu.

O zabiegach p. Martiniego posła austryackiego w Neapoln nic nie słychać.

Paryż, 2. Paźdz. — Dzisiejszy Monitor donosi, że cesarz i cesarzowa byli wczora na mszy w Bordeaux. Uniesienie mieszkańców było wielkie. Monitor dowodzi w jednym artykule, że przestępcy polityczni w Kajennie niemogą się użalać na złe z nimi obchodzenie, a stan ich zdrowia jest dobry.

3% renta 66 fr. 70 ccnt.

Wrocław, 2. Paźdz. — Cesarzowa Mikołajowa przybyła wczora wieczorem o godz. 6. do Warszawy, w piątek przenocuje w Granicy. w sobotę stanie w Wrocławiu, a w sobotę wieczorem w Dreznie.

Telegraficzne wiadomości.

Petersburg, 27. Września. — Cesarz Aleksander odwiedzi Kijów i Wołogdę. Cesarzowa matka wyjechała do Warszawy. — Zniesiono stawianie kaucyi za zagranicznych robotników, sprowadzanych przez przedsiębiorców rosyjskich. Zaprowadzono ułatwienia w otrzymywaniu paszportów do Rosyi.

Wiedeń, 1. Października. — Na akcye towarzystwa francusko-austryackiego zajmującego się budowaniem kolei żelaznych, rozpisano nową wpłatę 100 fr. Rada administracyjna towarzystwa kolei z nad Cisy, zawarła wczoraj z towarzystwem kolei żelaznych rządowych korzystny układ, mocą którego nabyła pierwsza przestrzeń czteromilową kolej z Szegledu do Szolnoku.

Berlin, 3. Października. — Najj. raczył nadać nauczycielowi Bethke w Dauer powszechną oznakę honorową.

Berlin, 2. Października. — Okólnik księcia Gorczakowa do posłów rosyjskich przy dworach zagranicznych uczynił wielkie wrażenie w Paryżu i Londynie, tak, że wywarł wpływ swój na giełdy europejskie. Zachodzi pytanie, jaki wpływ ów okólnik wywrze na postanowienia mocarstw zachodnich. Przyjaciele północnych wpływów utrzymują, że napomnienie z północy uczyni ostrożniejszemi mocarstwa zachodnie. Inni zaś twierdzą, że właśnie dla tego mocarstwa zachodnie jeszcze mniéj oszczędzać będą Neapol, aby dowieść światu, że nie ustąpią ani na krok przed groźbą, ani przed sądem Rosyi, do którego zasieść pragnie. To są zdania przeciwstawione i dla tego dla swéj ostateczności nieprawdziwe. Nie może tu być mowy o wpływie téj noty rosyjskiéj na postanowienia mocarstw zachodnich, bo nota datowaną jest w kancelaryi rosyjskiéj pod d. 2. Września, a więc przed 5 tygodniami doszła do wiadomości dworów europejskich, a postanowienia Zachodu są późniejsze. Gdyby więc sobie coś robiono z téj noty, byłaby wywarła swój skutek, gdy tego nie masz, przeto wziętą będzie *ad acta*. Tymczasem nie można zaprzeczyć, że notą tą zamierzyła Rosya przynajmniéj wyrzec publicznie zasadę, jakiéj się chce trzymać w sprawach europejskich i dla tego zamieszczono tę notę tak rychło po pismach publicznych. Odważając słowa po słowach w téj nocie, zapełnionéj wielu grzecznemi zwrotami dla mocarstw zachodnich, przekonamy się, że chodziło Rosyi o surową krytykę postępowania Zachodu z innemi rządami i podniesienie w téj sprawie głosu, który był przez czas przydłuższy ucichł. Cel tego wystąpienia rosyjskiego jest widoczny. Chodziło o pokazanie, że Rosya nie uznaje wszechmocności mocarstw zachodnich w stanowisku do małych państw europejskich i nie czuje się wymazaną z rzędu wielkich mocarstw, dla tego też stara się o powagę dla siebie w porządkowaniu powszechnych spraw europejskich. Uważać więc należy ostatni okólnik rosyjski więcéj za program zasad, których się Rosya trzymać postanowiła, aniżeli za wystąpienie w obronie Neapolu.

— Według najświeższych wiadomości z Konstantynopola roboty około reorganizacyi politycznéj Księstw Naddunajskich rozpoczną się wkrótce. Wychodzono dotąd z tego punktu, że dopóty europejska komisya mająca się zająć obradami w Bukareszcie i zwołaniem tamże dywanu, niemoże rozpocząć swoich obrad, dopóki wojska austryackie stać będą w obu księstwach. Tymczasem Austrya wojsk swoich nie myśli ztamtąd tak rychło wyprowadzić, bo chce uregulować swoje granice od Turcyi i poprzeć swe zdanie pod względem Ks. Naddunajskich. Teraz widząc komisya, że Austrya nieda się tak rychło przekonać, iż powinna wyprowadzić swe wojska, postanowiła przenieść się do Bukaresztu i tam rozpocząć swoje obrady. Czas się więc zbliża, jak się zdaje, dla Austryi, gdzie będzie znagloną oświadczyć się, kiedy wyprowadzi swe wojska z Księstw Naddunajskich.

— Po kilkoletniéj pracy zgromadzenie prawodawcze miasta wolnego Frankfurtu w porozumieniu się z obywatelstwem ułożyło wreszcie ustawę organiczną

Deotyma w Poznaniu.

(Dokończenie.)

I tę jedną tylko improwizacyę słyszeliśmy tego wieczora. Na prośbę szanownéj gospodyni domu, improwizatorka z zachwycającą uprzejmością i skromnością raczyła udzielić towarzystwu kilka z dawniejszych swych utworów, a mianowicie *Wiersz do Siostry miłosierdzia* i *Litanią*; a poetycznem wzruszeniem wysiloną, wyręczyła w odczytaniu ich JW. wojewodzina Wodzińska, która pięknym sposobem wygłaszania rymów swéj siostrzenicy, nowych im dodawała wdzięków.

Nie dziw, że słuchającym tylu i tak pięknych utworów, szybko czas upływał; bo już była 2. godzina po północy, gdy Deotyma zaimprowizowawszy jeszcze przy pożegnaniu piękny czterowiersz, opuściła towarzystwo.

Nie prędko przeminą wrażenia jakie Deotyma tego wieczora na uważnych zrobiła słuchaczach. Wszyscy należycie ocenili i uczcili znakomity znakomity naszéj wieszczki talent improwizatorski, połączony z głęboką wiarą religijną, bez któréj choćby największy mistrz niezdoła nic rzeczywiście wzniosłego utworzyć; — daj tylko Boże, by wrażenia te były dla nas zachętą, by były bodźcem dla niejednego umysłu mniéj do pracy na polu literackiem skorego: bo że to pole odłogiem u nas w W. Księstwie leży, mało kto dzisiaj zaprzeczy. A nie dzieje się to brakiem zdolności i sił po temu: chwała Bogu mamy ich podostatkiem; rzecby raczéj można, że źródła złego szukać należy w zgubnem zniechęceniu i opieszałości wygodnéj; chciejmy tylko, a złożymy świetne dowody, że wieszczka mówiąc przy pożegnaniu

Mybyśmy w duchowym świecie
Chcieli być podobni wam!...

nie przeszłość niedawną, lecz teraźniejszość miała na myśli. Zespalając rozproszone siły, łatwo zdołamy odzyskać stracone dziś stanowisko nasze w literatnrze ojczystéj, bo pole pracy jest obszerne i wdzięczne, czeka tylko chętnych a zgodnych pracowników. Oczywista że aby rozstrzelonych znowu skupić, potrzeba osób któreby niezważając na mozół i trudności podobnego przedsięwzięcia, czynnie i wytrwale zajęły się takowem zjednoczeniem: czyż takie osoby znaleśćby się nie miały?

Nie godzi się wątpić; za przykładem PP. Niegolewskich, którym mamy do podziękowania, że trzydzieści osób na zbyt rzadki w Poznaniu literacki wieczorek zgromadzili, znajdą się i inne rodziny, które choćby tylko ze względu na publiczny ztąd pożytek, rade powitają w swym domu reprezentantów nauki i inteligencyi wielkopolskiéj. Potrzebę a razem zasługi podobnéj gościnności, jako środka zespolenia i wzajemnéj zachęty, oceniła tu dobrze Deotyma; dziękując też za nią, przypisała PP. Niegolewskim następujący wierszyk:

Do Władysława i Wandy Niegolewskich.

Czy już znikła ich prostota,
Modrzewiowy ojców dwór?
I gościnność owa złota
Polskich synów, polskich cór?
O nie znikła!... Wasze wrota
Gościnności zdobi wzór!
Niech Wam świeci gwiazda złota
Polskich synów, polskich cór!

Deotyma.

Była to ostatnia improwizacya Deotymy w Poznaniu; w godzinę późniéj dążyła już ku granicy Królestwa.

Więc żegnaj wieszczko, i wznieś Twoje skronie!
Bo nie napróżno wśród nas Tyś bawiła:
Dziś nowe życie my czujemy w łonie,
Tyś dusze nasze ze snu przebudziła.
Czyli na długo? O wieszczko! nie pytaj:
Lecz jeśli zaśniem — znów do nas zawitaj.

W....y N.

i takowa obwieszczoną została. Dotychczasowa konstytucya znacznym z tego powodu ulega zmianom, z których główne są: Senat składa się z 21 (nie jak dotąd z 24) członków; senat nie ma żadnego wpływu na sądownictwo, jak to było dotychczas, gdy z łona swego wyznaczał członków do sądu miejskiego i appellacyjnego; w miejsce ich wchodzą sędziowie dożywotni; spory o właściwość sądu rozstrzyga sąd najwyższy; postępowanie jawne i ustne; w sprawach karnych występuje oskarzyciel publiczny, w sprawach karnych ciężkich sąd przysięgłych. Ciało prawodawcze składać się będzie z 57 członków miejskich 20 patrycyuszów (stany miejskie) i 11 deputowanych ze wsi. Prawo organiczne wchodzi w wykonanie z d. 1. Stycznia 1857.

Królestwo Polskie.

Warszawa, 28. Września. — N. Pan, w skutku przedstawienia księcia namiestnika Królestwa, dozwolił wychodzcom polskim, Hippolitowi Młochowskiemu i Feliksowi Gołońskiemu (vel Gołowskiemu) powrócić do kraju, na zasadach ukazu najwyższego z dnia 27. Maja r. b.

— Warszawskie towarzystwo dobroczynności, utrzymywało w miesiącu Sierpniu r. b. w domach instytutowych w średnim przecięciu dziennie, starców i kalek obojéj płci 302, których koszt żywienia wynosił rs. 901 kop. 87; sierot obojéj płci 170 a koszt żywienia tychże rs. 465 kop. 6; do 7miu sal ochrony uczęszczało w przecięciu dziennie 416 dzieci obojéj płci, których utrzymanie kosztowało rs. 266 kop. 92; na obiadach pięciogroszowemi zwanych, było dziennie 87 osób; z tych na koszt ks. namiestnika osób 45; sporządzenie zaś wszystkich obiadów kosztowało rs. 202 kop. 21: na zupę rumfordzką uczęszczało dziennie osób 294, a koszt sporządzenia tejże wynosił rs. 245 kop. 39; ubogim na mieście udzieliło towarzystwo wsparcia następujące, pieniężne stałe od kop. 90 do rs. 1 k. 50, osobom 50, razem rs. 52 k. 35; jednarazowy zasiłek po kop. $37\frac{1}{2}$ osobom 199, razem rs. k. $62\frac{1}{2}$; także zasiłek od rs. 1 do rs. 6ciu osobom 9, razem rs. 18; w lekarstwach osobom 178. W ogóle zatem żywiono i wsparto osób 1704; a ogólny koszt saméj żywności, wynosił rs. 2081. kop. 45.

— Głoszą, że tegoroczne urodzaje w powiatach lipnowski, łęczyckim, i gostyńskim, były bardzo dobre.

— Nietylko w wielu miejscach Królestwa, ale i w Wilnie oraz jego okolicach, owoce zupełnie niedopisały w roku bieżącym, a przywożone tu gruszki i jabłka gubernii mińskiéj i grodzieńskiéj, dochodzą do cen niepraktykowanych, pomimo swéj karłowatości i braku właściwego smaku.

Warszawa, 30. Września. — Zarząd okręgu pocztowego Królestwa Polskiego. Dla prędszego dochodzenia korespondencyi pomiędzy miastem Charkowem a Warszawą, w skutek rozporządzenia władzy wyższéj, ustanowiony został bieg poczt kuryerskich pomiędzy Charkowem i Kijowem, dwa razy w tygodniu, z zastósowaniem go do takichże poczt odeskich, pomiędzy Warszawą, Żytomierzem i Kijowem, kursujących, przy których, oprócz korospondencyi dotąd na poczty odeskie przyjmowanéj, przesyłaną być może korespondencya z Warszawy, Lublina i wszystkich ekspedycyi pocztowych, na traktacie z Warszawy do Uściługa położonych, przeznaczona do Boryspola, Perejasłówka, Jagotina, Pirjatina, Łubny Cherola, Reszetiłówka, Połtawy, Wałk i Charkowa. O czém podaje się do powszechnéj wiadomości Naczelnik okręgu, ks. Golicyn. Za naczelnika sekcyi A. Adamski.

— Wyjątek z listu D. T. Tripplina: »W podróży mojéj po gubernii kowieńskiéj, zwiedziłem także między innemi Kejdany, własność dziedziczną hr. Czapskich. Widziałem tam pałac, bibliotekę i ogród, zupełnie nowo założony przez dzisiejszego dziedzica. Ogród ten jest tak piękny i świetny, że nawet najwspanialsze w kraju naszym ogrody nie mogą z nim iść w porównanie. Na ogromnem jeziorze, znajduje się cały archipelag wysep, zasadzonych najpysznieszemi drzewami i kwiatami. Jest tu wyspa Kochanowskiego, Sarbiewskiego, Staszycà, każda z pomnikiem wyobrażającym sławnego męża, którému ofiarowaną została. Wszystko to utworzone przez sztukę, kopane i wysypane, a zdaje się, że wszystko utworzyła natura. Dzisiejszy dziedzic chciał dokazać cudu, i dokazał go umyślnie, aby przekonać współobywateli o skuteczności woli ludzkiéj. Co się tyczy pałacu, ten przepełniony jest malowidłami pięknego pędzla; biblioteka zawiera wiele starożytnych i wszystkie nowe książki polskie; przytem portrety i statuy dzisiejszych autorów polskich. W ogóle pałac i ogród zimowy, mogą współzawodniczyć z najświetniejszemi siedzibami za granicą. (Kur. War.)

Francya.

Paryż, 28. Września.—Kwestya drożyzny i mieszkań zajmuje tu wszystkich, przykra dla klas niższych ludności nie mogącéj mieszkań znaleść. Monitor w téj mierze sięgorąco odezwał, i wszyscy pragną, aby biedni rzemieślnicy robotnicy mogli przed zimą jeszcze znaleść pewne schronienie głowy. Bieda ta co do mieszkań nie tylko biednych rzemieślników i robotników dotyka, staje się ona niemniéj dokuczliwą dla ludzi, żyjących z małéj, szczupłéj renty. Biedę tę wywołała nienasycona chęć spekulacyi i budowania wielkich gmachów, wzrost wstawności i zbytków zniewola gospodarzy domów do nieograniczonych żądań za stancye.

— Podług Monitora przybędzie cesarz z cesarzową do Bordeaux dnia 1. Października, a 2. przybędzie do St. Cloud.

(Kor. Cz.) Mielibyście prawo zastósować do mnie ów wiersz p. Poitevin do Ponsarda autora komedyi La Bourse:

Votre bourse entre nous, n'est pas bonne, et vos vers
Péniblement construits morchent tout de travers;

i byłoby w tem zastósowaniu więcéj prawdy, aniżeli u miernego poety p. Poitevin, albo w prozie p. Leriche, którzy dla tego tylko piszą przeciw Ponsardowi, aby swe imiona jako tako, obok jaśniejącéj gwiazdy przyczepić, i choćby na chwilę wynurzyć się z głębi zapomnienia.

Bursa paryska nadaremnie usiłuje wyjść z długiego letargu; z każdą likwidacyą obudzone nadzieje zawodzą spekulacyą i wszelkie rachuby. W upłynionym jednak tygodniu koleje żelazne już dla tego samego, że się zbliża termin wypłaty dywidendów, zyskały nieco: zachodnia fr. 30, południowa 10, śródziemna 21. 25, Lyon 15. Północna straciła 22. 50, bo kradzież około 6 milionów musiała koniecznie wpłynąć fatalnie w rachubę przyszłych zysków. Jeden tylko kredyt ruchomy niezależnie od mniéj przyjaznych okoliczności zawsze utrzymuje się w cenie i podniósł się o 35 fr. Kiedy pytano jednego ze spekulantów: *pourquoi le crédit mobilier monte-t-il?* odpowiedział: *pourquoi? parce qu'il est plus léger que l'air?* I w istocie dla téj finansowéj instytucyi dość jest, aby puszczono w obieg najmniejszą plotkę o nowéj spekulacyi, którą przedsiębierze, żeby publiczność do kupowania jéj akcyi zachęcić. Zrazu rozgłszono, że ma zamiar zagarnąć cały handel futrzany rosyjski i sprzedaż surowego jedwabiu we Francyi; potem kiedy dyrekcya urzędownie zaprotestowała téj wieści, wymyślono inną: że otrzymała koncesyą kolei żelaznych w Rosyi na lat 86 z zaręczeniem $5\frac{0}{0}$ procentu od kapitału, i że p. Izaak Pereire wyjechał do Petersburga dla podpisania z rządem układów. Że kredyt ruchomy jest dość szczęśliwy w swych przedsiębiorstwach, więc każda podobna nowina jest dla niego pomyślnym wiatrem, który balon jego fortuny podnosi w górę. Jest przecież pewnem, że p. Pereire wyjechał z Paryża, ale do Berlina w towarzystwie Hottinguera, gdzie mają się dla wspólnéj narady widzieć z pp. Barin, Sina i Stieglitzem. co jednak nie dowodzi, że koncesya kolei żelaznych rosyjskich została im przyznana.

Nie tylko we Frdncyi ale i w Niemczech skargi powszechne na brak brzęczącéj monety. We Frankfurcie znikła prawie zupełnie, a taki napływ ukazał się banknotów różnych księstw niemieckich, że bankierowie uznali za potrzebne przyjmować je tylko w bardzo drobnéj części przy wzajemnych wypłatach. W banku londyńskim po 11. Września zapas monety zmniejszył się o 5,208,500 fr., mimo to, że 113 milionów przywiozły okręty z nowego świata. W téj wartości było na 2,350,000 fr. srebra, ale do Chin musiano go wysłać przeszło 11 milionów. Srebro coraz rzadszem się staje; w samym Hamburgu przetopiono go w ostatnich czasach za 50 milionów, które w największéj części poszły do Austryi i Rosyi. Złoto traci na swéj wartości i bank belgijski nie przyjmuje już monety 20 frankowéj tylko po kursie fr. 19 c. 90,

Mimo tych uskarzań się na niedostatek gotowizny, która koniec końców jest jedynym wyobrazicielem wartości przyjętego środka do zamiany, nie ustaje szał tworzenia nowych instytucyi kredytowych. Niemcy zwią go Boersenschwindel, co na polskie nie da się dobrze wytłumaczyć. W Amsterdamie tworzy się »Towarzystwo królewskie niderlendzkie statków parowych« z kapitałem początkowym 800,000 florenów, dla zaprowadzenia wodnych komunikacyi z Petersburgiem przez Gottenburg i Kopenhagę, z Gdańskiem, Królewcem i Memlem, z Hawrem i Bordeaux. Towarzystwo francuskobelgiskie Luckhorst i Blondot przedsiębierze kolej żelazną z Utrehtu do Zwoll; inne angielskie Robert William et Com. ze Smyrny do Aidinu z tym warunkiem, że jeżli Turcya nie wykupi kolei po latach 50, prawo exploatacyi służyć ma kompanii na lat 25 itp. Panowie Suermondt, Schiffers i Godiot otrzymali koncesyę kolei z Liége do Moestrich na prawym brzegu Mezy. Eco dela Borsa medyolańska doniosła o nowéj instytucyi kredytowéj dla handlu i przemysłu z kapitałem o 60,000 akcyach każda po 609 liwrów austryackich, a z Bukaresztu przyszła wieść, że kompania francuska otrzyma przywiléj na kolej żelazną łączącą to miasto z Kronstadtem, a tem samem z Braiłą i Dziurdżewem. Turcya mimo zabiegów Anglii, nie ma czynić przeszkód w przedsięwzięciach kompanii międzymorza Suez.

Tu w Paryżu utworzyło się kilka nowych dzienników poświęconych finansom lub przemysłowi, a każdy z nich niby na żądanie licznych przyjaciół otwiera w biurze swojem kassę, do któréj przyjmuje kapitały na kupno i przdaż papierów publicznych, jak to robili ich poprzednicy: Industrie, Journal des Chemins de fer itd. Między innymi la Commandite, Journal spécial du Crédet Industiel, nabył grunta w małéj wioszczynie des Guérets pod lasem bulońskim i buduje domki na sprzedaż w cenie 6, 8 i 12.000 franków, albo z rokładem na lat 30 w podwójnéj cenie. Wielu mamy budowniczych ale domów mało. Zarządzają jednak, że cesarz w tych dniach podpisze przyzwolenie na wybudowanie 10 wsi na gruntach przy okopach miejskich Paryża. Akcye kompanii Rivoli stoją al pari, o kompanii pól elizejskich, Neuilly, Seilera ani wzmianki; na raz ucichła wrzawa, która w Maju i Czerwcu tak głośno zapowiadała nam wiejskie domy, szałasy za umiarkowaną cenę.

Koleje żelazne są zawsze najpewniejszem źródłem przychodu, tam nawet, gdzie jak w Belgii administrowane są od rządu. Podług sprawozdania Monitora belgijskiego, dochody po dzień 1 Sierpnia 1855. wynosiły 12,573,476 fr. 51 cent., a w tym roku, w tejże epoce przyniosły 13,955,584 fr. 67 cent.

W roku zeszłym nieraz słyszeliśmy czynione rządowi francuskiemu wyrzuty, że w obec kosztów jakich wymagała wojna krymska, łożył tyle milionów (około 20) na wystawę płodów powszechną. Samo porównanie dochodów celnych z 8 miesięcy przeszłorocznych z dzisiejszemi usprawiedliwia postępowanie rządu. Francya miała w r. 1855. więcéj o 25,400,000 dochodu z ceł aniżeli w roku bieżącym. Już to samo wynagradza dostatecznie poniesione koszta, nie wprowadzając w rachunek korzyści tysiącznych, jakie wystawa płodów przyniosła dla Paryża i w ogólności dla przemysłu i handlu francuskiego. Monitor ogłaszając wykaz ogólny handlu, daje statystyczną wiadomość o płodach zagranicznych nadesłanych do pałacu industryi Liczba pak wynosiła 18,970 ważących około 3,746,000 kilogramów. Wartość ich na komorze celnéj objawiona 22,398,486, z których na Anglią wypada 11,336,981 a na królestwo obojga Sycyli 378 fr.

Gazeta madrycka oblicza po 1szy Września dług narodowy bieżący *(flottant)* na 501,524,908 realów, na spłacenie jego przeznaczony fundusz jest 61,524,928. Lepszy jest stan finansów rzeczypospolitéj szwajcarskiéj gdzie wedle raportu zgromadzenia federalnego za rok 1855 dochody przewyższają wydatki o 1,353,000 fr. a cały dług nie przenosi 661,000 fr., który ostatecznie 31. Grudnia 1858 r. spłaconym zostanie.

Spodziewają się lada chwila, że bank francuski podniesie procent eskompty weksłów o pół $\frac{0}{0}$, jak to uczyniły w innym stosunku banki zagraniczne, w Hamburgu np. płacą dziś 7 i pół $\frac{0}{0}$, gdzie choć i pieniądz rzadki a ludzie bogatsi, przecież jaki bankier nie chciał przyznać się, że jego kasyer omylił się w wypłacie i dał więcéj 10,000 talarów niżeli należało. Niepomogły nalegania uczciwego cudzoziemca, który je do banku odnosił, dumny bankier oświadczył mu ostatecznie, że w jego biórach nigdy się nie mylą. »Zabierz pan swe luidory« — a obracając się do rachmistrza — »a pan zapisz je w rubrykę strat i zysków mojego domu.« Wszystkie dzienniki powtórzyły ten wypadek a on mi przypomina podobne zdarzenie jakie spotkało poetę naszego Adama wracającego z Wejmaru od Goethego do Frankfurtu w r. 1828 czy 1829. Miał on weksel na dom Rothschilda i kasyer przy wypłacie dał mu 400 florenów więcéj. Mickiewicz dopiero wróciwszy do domu postrzegł omyłkę i dospieszył odnieść

kasyerowi przewyżkę, ale ten przyjąć jéj niechciał. Poeta się gniewał, rzucił w końcu banknoty na stolik i odszedł, odesłano mu je do Szwajcaryi z tém objaśnieniem: »Gdybym przyjął 400 fl. na powrót, musiałbym 400 fl. zapłacić w razie gdyby kto równie uczciwy jak Pan przyszedł upomnieć się o nie, dowodząc że o tyle mniéj odebrał.« Kasyer domu Rothszyldów w Paryżu ma na pokrycie tego radzaju strat przeznaczone fr. 30,000.

W Londynie ujęty został stróż kasy kolei północnéj niejaki Guerin. Także schwytano w Macon miłośnicę kasyera Cazpentier (pannę Georgette). Pryncypalni złodzieje zemknęli z Londynu dwoma dniami przed przybyciem tam ajentów policyi paryskiéj. Podkasyer Papy chwilowo aresztowany na wolność wypuszczony został.

Czytamy w dziennikach ciekawą korespondencyę pp. Bartholony i Emile Pereire w przedmiocie połączenia kolei żelaznych szwajcarskich. Może służyć za *pendant* do szermierskich walk pióra między p. Veuillot i Montalembert. Przez gochlebstwo dla p. Emila Pereira kompania jeneralna nawigacyi nowo zbudowany *clipper* przez L. Arman et Comp. nazwała jego imieniem.

Na posiedzeniu rady rolniczéj w Clamecy Dupin starszy miał obszerną mowę dowodzącą, niezaprzeczonych korzyści z drenowania pól i zakończył ją radą podobną téj jaką dał rządowy administrator dóbr ks. S.... oddając mu w jego zawiadowanie, sens jéj moralny był ten, że jedynie drenowanie podwaja dochód ziemski.

Jedwabne materye podniosły się w cenie, albowiem i sam jedwab płaci się wysoko: na targu w Romans płacono pierwszy gatunek od 90—96 fr. za kil., a podlejszy 75—85, w Cavaillon ceny podobnież od 93—67 fr. Do następnego listu odkładam pisanie o tym przedmiocie, który z wielorakiego względu wielki powinien obudzić interes.

Anglia.

Londyn, 19. Września. Z każdym dniem daje się czuć wielki niedostatek kapitałów. Ceny towarów zwiększają się, banki podnoszą stopę procentową, papiery spadają; słabsze kupieckie instytuta nie mogą się utrzymać. Jest to skutkiem wstrząśnień, jakich świat doznał w roku 1848 i 1854 teraz dopiero występującym. Szczelina w dobrobycie europejskim głęboko zakreślona. Obok tego wacha się umysł komercyalny między ostatecznościami bojaźni i nadziei, nie cieszy się z małych zysków, bo nie ma pewności, czy długo potrwają, i gra ciągle na ślepy traf. Anglia, mówi nowa pruska gazeta, lepiejby postąpiła, gdyby weszła w położenie téj walki komercyalnéj, tak dla kraju zgubnéj a porzuciła zachcianki mięszania się w sprawy obce, nie swoje.

Londyn, 27. Września. — Porównanie angielskiego ruchu w kupiectwie i w żegludze wykazało nader korzystne rezultaty w tym roku. Wartość wywozu w ostatnich 8 miesiącach 1856 r. wynosi 74,689,000 funtów szterlingów, przewyższa przeto o 14 milionów wartość wywozu z pierwszych 8 miesięcy ubiegłego roku 1855.

— »Persia« zawinęła z wiadomościami z Nowego Jorku 17. Września do Liwerpolu. — Ruch wyborczy był nader wielki, kandydat Knownothings, pan Johnston, ustąpił; wikowie zdają się chcieć połączyć z kandaturą Fillmore d. 15. Sierpnia w Lima przyszło do powstania; 600 żołnierzy powstało przeciw jenarałowi Castello; prezydent wystąpił z 700 żołnierzami przeciw temu. Po krótkiéj walce powstańcy rozpierzchli się opuszczając miasto. Przy odejściu poczty pokój przywrócony, bo mieszkańcy nie mieli w powstaniu żadnego udziału.

Włochy.

Rzym, 22. Września. — Pobyt kardynała Viale Prela przedłuża się. pochodzi to, jak się zdaje, ztąd, że ojciec ś. często miewa z nim konferencye, które, tak tu wszyscy sądzą, tyczą się sprawy konkordatu z Austryą. Kardynał Viale Prela doradzał ojcu ś., aby zezwolił biskupom tłumaczyć konkardat jak najłagodniéj, ze zastótowaniem się po okoliczności miejscowych. Polecono już nawet biskupom austryackim, aby w sporach unikali drogi zaczepnéj, żeby raczéj cierpliwością i mądrością działali.

— Na drodze telegr. z d. 25. Września dowiadujemy się z Neapolu, że p. Hübner przez Rzym wracał do Wiednia; król neapolitańskiżaś wrócił do Gaëty.

Hiszpania.

Z Madrytu piszą pod d. 23. Września: Urzędowy okólnik w gazecie madryckiéj zamieszczony zwołuje 14,000 milicyi prowincyalnéj do broni.

— Komisya zajmująca się ułożeniem prawa dla rady stanu wywiązała się ze swego zadania, i wkrótce prawo to do potwierdzenia przedłożone będzie rządowi; ma być 23 radzców stanu, z których rząd szóstą część może użyć do posług dyplomatycznych.

Madryt, 24. Września. — Wczoraj w wieczór odbyta trzygodzinna konferencya z królową i marszałkiem O'Donnellem, wielce zajmuje publiczność. Przecie minister prezydent przerwał milczenie, jakie zachował od chwili, gdy go miał zastąpić jenerał Pezuela i wyłożył królowéj bez ogródki położenie rzeczy, jak je pojmuje. Miał powiedzieć, że dokładnie wie, jak i przez kogo zostaje wola królowéj obleganą, i jakie wpływy u dworu wytrąciły z rąk wybawców korony znaczenie, że daléj wie, iż wieści o jego upadku, obiegające w publiczności, nie są uzasadnione; chce atoli z ust królowéj swéj słyszeć, czyli z jego posług jest zadowoloną; boby on w razie takim urząd swój złożył. Na to oświadczenie miała królowa zapewnić, że owszem uznaje wielkie jego zasługi położone w koronie, i że gabinet liczyć może na jéj przychylność, dopóki się okaże lojalnym i troskliwym o sprawę tronu. Mówią, że O'Donnell nie wahał się wymienić nazwisko Narvaeza, i tym sposobem dał do zrozumienia, w jaki sposób powrót jenerała w kraju jest pojmowany od wszystkich klas społeczeństwa, na co miała królowa odrzec, że tylko może powtórzyć, że teraźniejszemu gabinetowi nie będzie schodziło na łasce królowéj, dopóki na dobréj jest drodze. Minister prezydent miał potem królową zaklnąć, aby nie słuchała głosów, które, namiętnością lub samolubstwem powodowane, doradzają jéj, rozszerzyć władzę królewską nad potrzebę. Zna on Hiszpanią, i Hiszpańczyków, miał dodać, i mówi, jako prawdziwy, krajowi i tronowi uległy patryota, jeżeli usilnie królowę swoję prosi, aby stanęła na tym punkcie, do którego polityka dziś doszła, bo daléj jest przepaść. Królowa przyrzekła uroczyście, uwzględnić radę jego poczciwą. Gdy atoli minister odważył się dotknąć sprawy królowéj matki, miała mu królowa temi słowy przerwać: jest to sprawa familijna, w którą mięszać się żadnemu ministrowi nie pozwolitą. Na tem skończyła się rozmowa z królową i O'Donnell wszedł.

— Gazeta madrycka ogłasza dziś następujący dekret królewski, podpisany przez ministra finansów:

Ze względu na wyższe powody państwa, wyłożone mi przez ministra finansów, i zgodnie z radą ministrów stanowię co następuje: Art. 1. Przedaż dóbr duchowieństwa świeckiego, które w skutek prawa z d. 3. Kwietnia oddane mu zostały, wstrzymuje się aż dopóki, co ma nastąpić, w właściwéj postanowi się formie. Art. 2. Wykonanie obecnego dekretu poleca się ministrowi finansów, we względzie czego w czasie stósownym zda się kortezom sprawę.

— Duchowieństwo hiszpańskie, podług Novedades, składa się obecnie z 54 arcybiskupów i biskupów, 283 wysokich dygnitarzy, 771 kanoników, 804 beneficyatów, 19,825 wikaryuszów, 3745 beneficyatów, 345 duchownych kolegialnych, 300 księży zniesionych kolegiów, 7000 zakonników, 7025 zakonic, 427 kapelanów, 143 zakrystanów, 5000 płatnych księży, razem 45,722 księży. W roku 1797 było wikaryuszów 16,841, jeden więc na 548 mieszkańców; teraz liczy się ich 19,825, z których jeden na 605 dusz przypada.

Turcya.

Z Konstantynopola pod dniem 18. Września nadeszły do Marsylii 27. Września z parowcem »Tamise« następujące wiadomości: Przedmieścia Galata Pera niepokojone były przez bandy rozbójników. Kryzys finansowa wzmaga się; administracya mennicy tkwi w długach około 356 milionów piastrów, a długi listy cywilnéj cesarza cztery razy większe. Angielskie statki kanonierskie, krążące po Czarnem morzu, wróciły do Konstantynopola; pozostały na Czarnem morzu trzy tylko statki kanonierskie ustawione przed wyspą Wężową.

— Z nadgranicy Czarnogórców. W Czarnogórze czynią skrzętne przygotowania do walki z Turcyą. Książę Danilo wydał stósowne w téj mierze rozporządzenia. Broń zewsząd gromadzą, czyszczą, proch po fabrykach robią. Pomimo ochoczego mężtwa górali tych ogrzewającego, daje się spostrzegać pewna obawa, może i słuszna, bo jeżeli mocarstwa potężne nie ujmą się za tym krajem, pewnie ulegnie pod przewagą Turcyi.

— Donoszą z Jass pod d. 17. Września: że Rosya odstąpiła Belgrad Mołdawii, przez co największa trudność względem uregulowania granic usuniętą została.

Kronika miejscowa.

Poznań, 2. Października. — Gaz. poznańska niem. pisze: wczoraj popołudniu o godz. pół do szóstéj przybył tu zapowiedziany pociąg z Wrocławia z dyrektorami kolei górnoszląskiéj. Jak się zdaje lokomotywa była stara (czy dla starości słaba?)i dla tego zapewne nie mogła małego pociągu podprowadzić pod stoczystość dosyć wysoką kolei ku dworcowi poznańskiemu. Mówią, że pociąg ten trzeba było pchać do dworca kolei. Chociaż to niewpłynie na dalsze używanie kolei, ale dla uniknięcia plotek, należało do próby przejazdowéj użyć lokomotywy z siłą wystarczającą. Zdajemy o tem sprawę z opowiadań ponieważ administracya kolei uieuważa za rzecz stósowną donosić przez naszą gazetę o wypadkach prób na kolei wrocławsko-poznańskiéj.

— Bractwo różańcowe odbędzie tu w niedzielę dn. 5. b. m. procesyą doroczną z kościoła dominikańskiego, a do pomocy miejscowego przełożonego rzeczonego kościoła, przybyli przez niego zaproszeni ojcowie Jezuici, którzy miewać będą kazania.

— Zeszłéj nocy zaalarmowali stróże nocni mieszkańców Poznania sygnałami na trąbach. Tymczasem przekonano się, że tylko zajęła się ogniem kupa drzewa na placu Efraima, ale ogień wnet ugaszono.

Zbąszyń, 30. Września. — W skutek regulacyi Obry pod Kościanem, powiększył się przypływ wód do niéj, tak że ich odpływ już nie mogła poniżéj Zbąszynia. Obrę więc rozszerzą tu na stóp 52, a na 7 stóp głęboko. Tym sposobem odpływ wód będzie ułatwiony i żegluga małemi statkami zaprowadzona. Ponieważ Obra tu bardzo jest zarosła krzewami i trawami, przeto jéj oczyszczenie wiele pracy wymaga. Urzędnicy więc kierujący regulacyą téj rzeki oczekują z niecierpliwością machiny do oczyszczenia jéj łoża. Pracuje tu na akord przeszło 100 robotników, którym płacą dziennie w przecięciu po 13 sgr.. Chociaż pracują w wodzie, jednakowoż są zdrowi. Naprawiają teraz wielki most łączący miasto z przedmieściem. Z tego powodu przerwaną jest tu komunikacya tak dla pieszych, jakoteż wozów.

Września, 29. Września. — W zeszłą sobotę odbył się tu popis w trzech klasach szkoły tutejszéj katolickiéj. Przełożeni téj szkoły oświadczyli nauczycielom swe zadowolenie z postępu uczniów w naukach. — Tutejsze bractwo strzeleckie ukończywszy strzelanie jesienne, zabawiło się wieczorną porą społem tańcami.

Leszno, 28. Września. — W Iniszkowie pod Punicem wybuchnął pożar d. 27. po południu o godzinie 2éj i spaliło się całe gospodarstwo w przeciągu kilku godzin wraz z całym zapasem zboża.

— Wczoraj po południu około godziny 2éj przybyła do tutejszego dworca kolei żelaznéj pierwsza lokomotywa, oznaczona nmerem 2 i jest jedną z pierwszych, którą używano na kolei górno-szląskiéj, teraz tylko używają jéj do przejazdów na próbę trwałości kolei nowo zbudowanéj. Tłumy ciekawych wyległy na oglądanie tego cudu zjawiającego się w okolicach Leszna poraz pierwszy. Około 3éj godziny powróciła lokomotywa do Rawicza z przybyłymi urzędnikami. Od przyszłego poniedziałku będą się odbywały codzień regularne przejazdy na próbę, a we wtorek przedłużą się aż do Poznania. Co się tyczy otwarcia kolei, możemy zaręczyć z wiarogodnego źródła, że przed 29. Września kolej nie zostanie oddaną do publicznego użytku. Minister handlu doniosł jednemu urzędnikowi wyższemu z Wrocławia o tym dniu wyznaczonym na otwarcie kolei. Z Wrocławia do Poznania odchodzić będą pociągi przedpołudniem o godz. 9éj i po południu o godzinie 6éj, a z Poznania o 11éj przed południem i o 7 wieczorem. Ponieważ przez te pociągi nastąpi zmiana w przybywaniu do naszego miasta podróżnych, a kolej do Głogowa jeszcze nie ukończona, przeto poczta zmieni tu kursa swoje odbywane na drogach zwirowych, aby niewstrzymywać przybywających podróżnych koleją. Między Lesznem a Poznaniem nakoniec utrzymywaną będzie komunikacya pocztowa, aby stacye po bokach pocztowe wiązać z koleją poznańsko-wrocławską. Na całéj linii kolei z Poznania do Wrocławia zaprowadzają teraz druty na drągach, aby z dniem 1. Października był czynnym telegraf, ale wątpim bardzo, aby ukończono tak rychło owę linią telegraficzną, bo na ustawianiu bateryi i aparatów telegraficznych zejdzie wiele czasu.

Piła, 28. Września. — Wczoraj o wpół do dwunastéj przed południem uderzono w dzwony, dając znać, że w mieście się pali. Jakoż pokazało się, że stogi siana w jednym ogrodzie obok loży palą się, a chociaż nieco siana ocalono, niezda się tylko na ścielsko. Sąsiedzi widzieli, że dwóch chłopaków chodziło około stogów, że zapalili sobie cygara, od których zapewne się zajął ogień, bo spiesznie chłopcy zaczęli uciekać z tego miejsca, gdzie buchnął ogień. W zeszły piątek skonfiskowano tu wielką skrzynię masła handlarzowi żydowskiemu z Czarnkowa, ponieważ domieszał do masła utarte ziemniaki i łój skopowy. Niedosyć mu nawet było na tem oszukaństwie, ale jeszcze miał fałszywą wagę, którą ważył niegodziwe swe masło.

Przybyli do Poznania 3. Października.

BAZAR: Przyłuski z Łagiewnik, Wierzbiński z Starego.
HOTEL RZYMSKI BUSCHA: Orland z Koronowa, Stach z Martenburga, Klemme z Grodziska, Kreyher z Berlina
HOTEL DREZDENSKI MYLIUSA: Guresky z Głogowa, Janecki z Grodziska, Forestier z Lubina, Znaniecki z Mechlina, hr. na Solms z Wohlau, Kraucker z Stroppen, Tausk z Wronek, Jantzen z Gdańska, Schwarzkopf z Magdeburga, Blöm z Rheims, Voigt i Laffert z Berlina.
HOTEL DU NORD: Schachian z Drezdenka, Kotarski z Kamieńca, Krzyżański z Sapowic.
HOTEL BAWARSKI: Wenig z Wielenia, Moszczeński z Jeziórek, Brauman z Królewca.
POD CZARNYM ORŁEM: Beyer z Brooelnitz, Żorawski z Gozdowa, Przeradzki z Stawu, Drzeński z Natarzyc, Malczewski z Pawłowka.
HOTEL BERLINSKI: Kamieński z Gniezna, Schöpke z Berlina, Ławicka z Cichocinka, Lubczyński i Memelsdorf z Szamotuł.
HOTEL PARYZKI: Radoński z Kociałkowéjgórki, Biegański z Potulic, Bankiet z Glesna, Wolski z Szubina.
POD BIAŁYM ORŁEM: Busse z Wielenia, Busse z Żegowa, Jänsch z Rostarzewa, Schenkemeyer z Wrocławia.
POD WIELKIM DĘBEM: Zyc z Dąbrowy, Micarra z Oporowa.
POD ZŁOTĄ SARNĄ: Jackowski z Ludom.

Nasza najukochańsza matka Józefa z Müntzbergów Zaleska, zakończyła swe doczesne życie dnia 1. Października r. b. o godzinie 9téj rano; exportacya odbędzie się 5. t. m. a następnego dnia obchód pogrzebowy; na co krewnych i przyjaciół stroskana familia zaprasza.
Bożejewiczki, dnia 1. Października 1856. r.

SPRZEDAŻ KONIECZNA.

Królewski Sąd powiatowy w Poznaniu, wydział pierwszy dla spraw cywilnych.
Poznań, dnia 8. Maja 1856.

Nieruchomości do pozostałości Karola Efraima Krug i jego żony Beaty Doroty w Poznaniu należące, mianowicie:

1) Nr. 69 na Stym Marcinie w Poznaniu otaxowana na 12,365 Tal. 4 Sgr. 4 Fen.
2) Nr. 330 w starém mieście tu w Poznaniu oszacowana na 4574 Tal. 9 Sgr. 5 Fen. wedle taxy, mogącéj być przejrzanéj wraz z wykazem hypotecznym w Registraturze, mają być dnia 11. Grudnia 1856. przed południem i po południu w miejscu zwykłém posiedzeń sądowych na wniosek współsukcessorów końcem podziału sprzedane.

Wierzyciele, którzy dla pretensyi realnéj z księgi hipotecznéj nie okazującéj się zaspokojenia poszukają z ceny kupna, powinni się z takową aż do terminu do nas zgłosić.

OBWIESZCZENIE.

Należące kościołowi katolickiemu w Pogorzeli powiatu Krotoszyńskiego 4% listy zastawne
Nr. 69/1046. Poniec powiat Krobia na 50 Tal.
» 94/5505. Wilkowo powiat Kościan na 50 Tal.
» 21/3424. Pawłowo powiat Wągrowiec na 50 Tal.
» 78/2908. Niepart powiat Krobia na 100 Tal.
» 39/2168. Chełkowo i Karmin powiat Kościan na 50 Tal.

miały temuż w czasie od 10. do 17. Czerwca 1845. wraz z kuponami do nich należącemi być skradzione, a że dotychczas nie były prezentowane, wniosło Kollegium rzeczonego kościoła o ich umorzenie.

Zawiadomiając o tém publiczność stósownie do przepisu powszechnéj ordynacyi sądowéj §. 125. Tyt. 51. części I. wzywamy zarazem dzierżycieli tych listów zastawnych, iżby się do nas zgłosili i prawa swe wykazali. Gdyby zgłoszenie się to w czasie prawem przepisanym to jest do 16. Lipca 1859. nie nastąpiło, wówczas dzierzyciele spodziewać się mogą, iż dalsze postępowanie względem umorzenia powyższych listów zastawnych rozpoczętém zostanie.

Poznań, dnia 27. Września 1856.
Jeneralna Dyrekcya Ziemstwa.

Examin uczni zgłaszających się na Św. Michała do Szkoły Realnéj, odbędzie się w Poniedziałek, dnia 6. Października o godzinie 10téj przed południem.
Dr. Brennecke.

Nauka w szkole mojéj rozpoczyna się we wtorek dnia 7. Października i w téjże będzie, jako dotąd, dawany język łaciński (przezemnie) i język polski (przez wielce szanownego Professora Pana **Max Brauna**). O zgłoszenia się upraszam w ciągu jednego tygodnia, w pomieszkaniu mojém na ulicy Podgórnéj pod Nr. 2. (Św. Marcin Nr. 86. pod Białym koniem).
Notzke,
Przełożony zakładu naukowego.

Fortepian używany, o 6 oktawach, jest z wolnéj ręki do sprzedania. Gdzie? wskaże handel A. Rozego w Bazarze.

Myliusa Hôtel de Dresde w Poznaniu.

Niniejszém uprzejmie donoszę, iż budowla rozprzestrzenionego mego Hôtelu całkiém ukończoną została, i przez powiększoną liczbę pokoi gościnnych wszystkich wygodnie urządzonych, zaradzono dotychczasowemu brakowi stancyj.

Prócz tychże obejmuje Hôtel jeszcze odpowiednie lokale świetnie urządzone na większe festyny i uroczystości koła familijnego, które polecam do łaskawego użytku z zaręceniem najrzetelniejszéj usługi

Dziękując najuprzejmiéj za okazany mi dotychczas udział, polecam się dalszym łaskawym względom.
A. Mylius.

OBWIESZCZENIE.

Dostawa masła dla więźniów w domu poprawy w Kościanie na rok 1857. ma być wypuszczoną dnia 24. Października r. b. po południu w biórze rzeczonego Instytutu w drodze licytacyi najmniéj żądającemu. Licytant winien złożyć kaucyi Talarów piętnaście. Potrzeba roczna wynosi około centnarów dziesięć.

Dostawa słoniny wędzonéj dla więźniów w domu poprawy w Kościanie na rok 1857. ma być dnia 24. Października r. b. w biórze Instytutu w drodze licytacyi najmniéj żądającemu wypuszczoną. Potrzeba roczna wynosi około 15 centnarów, kaucya 50 Tal. Kondycye zaś kontraktu wyłożone są w biórze rzeczonego zakładu.

Z pomieszkania mego na Młyńskiéj ulicy Nr. 3. na Wilhelmowską ulicę Nr. 17. w kamienicę Pana Andersza w drugiém piętrze dzisiaj się przeprowadziłem.

Poznań, dnia 2. Października 1856.
Radzca sprawiedliwości **Giżycki,**
Rzecznik i Notaryusz.

Mieszkam teraz przy Wilhelmowskiéj ulicy 22., obok Myliusa Hotelu de Dresde, w domu Pana Daehne, Radzcy miejskiego i aptekarza.
Dr. Goldmann, lekarz homeop.

OBWIESZCZENIE.

Aby się pozbyć, sprzedaję na mojéj parcelli leśnéj w Gądkach, położonéj tuż przy szosie między Poznaniem i Kurnikiem, codziennie drzewo dębowe szczepowe, wałkowe, pieńkowe i wiory w sążniach, jako téż najlepsze węgle sosnowe po nader miernych cenach.

Gądki pod Kurnikiem, dnia 29. Września 1856.
Ferdynand Melzer z Wronek.

Dla gospodarzy.

Proboszczowska pszenica do siewu

nadeszła i poleca
Teodor Baarth.

Dwa okna do wystaw w dobrym stanie, kanapy wyściełane do ustawiania ich w narożnikach skórą powleczone, rozmaite drzwi i okna są do przedania za mierną cenę **przy Fryderykowskiéj ulicy Nr. 14.**

Z powodu przeprowadzenia się z mego teraźniejszego handlu w miejsce gdzie dotychczas Pan **Bernhardt** optyk mieszkał, będzie mój handel do 7. t. m. zamkniętym.
E. Morgenstern.

Nową nadsyłkę **Herbaty czarnéj** z ostatniego sprzętu otrzymałem, i takową za umiarkowaną cenę sprzedaję.
Poznań. **J. N. Pietrowski.**

Kram z warsztatem przy ulicy Wrocławskiéj pod Nr. 14., zajmowany dotychczas przez p. Schultz fabrykanta kapeluszy, jako też stajnia na 4 konie i remizy są każdego czasu do wynajęcia.
Batkowski.

Dziesięć uli pszczół, pomiędzy któremi są trzy prawdziwie włoskie, ma do sprzedania Cukiernik
J. Klapecki w Grodzisku.

Dwa razy raf. oleju rzepiowego funt po $5\frac{1}{2}$ Sgr., ryczałtem taniéj, poleca
Izydor Busch, plac Wilhelmowski 16.

Wielmożny Pan Biegański
z Cykowa pod Kościanem, który w latach 1853. i 1854. był Studentem w Wrocławiu, wzywa się niniejszém aby podpisanemu o swoim pobycie niezwłocznie doniósł.
Otto Mertens w Wrocławiu, Ohlauer-Str. Nr. 5/6. London Taverne.

Kurs giełdy berlińskiéj.

Dnia 2. Października 1856.	Stopa pCt.	Na pr. kurant papierami.	Na pr. kurant gotowizna.
Pożyczka rządowa dobrowolna	$4\frac{1}{2}$	—	$98\frac{1}{2}$
dito z roku 1850.	$4\frac{1}{2}$	—	$99\frac{3}{4}$
dito z roku 1852.	$4\frac{1}{2}$	—	$99\frac{3}{4}$
dito z roku 1853.	4	—	94
dito z roku 1854.	$4\frac{1}{2}$	—	100
Obligi długu skarbowego	$3\frac{1}{2}$	—	$83\frac{1}{2}$
dito premiów handlu morskiego	—	—	—
dito Marchii Elektoralnéj i Nowéj	$3\frac{1}{2}$	—	—
dito miasta Berlina	$4\frac{1}{2}$	—	$99\frac{3}{4}$
dito dito	$3\frac{1}{2}$	—	—
Listy zastawne Marchii Elekt. i Nowéj	$3\frac{1}{2}$	—	—
dito Prus Wschodnich	$3\frac{1}{2}$	—	—
dito Pomorskie	$3\frac{1}{2}$	—	—
dito W. X. Poznańskiego	4	—	—
dito W. X. Pozn. (nowe)	$3\frac{1}{2}$	—	—
dito Szląskie	$3\frac{1}{2}$	—	—
dito Prus zachodnich	$3\frac{1}{2}$	—	—
Bilety rentowe Poznańskie	4	—	$90\frac{1}{2}$
Louisdory	—	—	110
Akcye kolei żelazn. Starogr. Poznańsk.	4	—	—

CENY TARGOWE w mieście Poznaniu.

Dnia 3. Października 1856 r.	od tal.	od śgr.	od fn.	do tal.	do śgr.	do fn.
Pszenicy pięknéj, szefel po 16 garn.	3	15	—	3	25	—
Pszenicy średniéj	2	20	—	3	—	—
Pszenicy ordynaryjnéj	1	25	—	2	10	—
Żyta przedniego, szefel	1	27	6	2	—	—
Żyta nowego	1	20	—	1	22	6
Jęczmienia dużego, szefel	—	—	—	—	—	—
Jęczmienia małego	—	—	—	—	—	—
Owsa, szefel	—	27	6	1	—	—
Grochu do gotowania, szefel	—	—	—	—	—	—
Gorch na pastwę	—	—	—	—	—	—
Rzepik latowy	—	—	—	—	—	—
Tatarki szefel	—	—	—	—	—	—
Ziemniaków, szefel	—	15	—	—	17	6
Masła, garniec	2	5	—	2	15	—
Siana, centnar	—	20	—	—	27	6
Słomy, kopa po 1200 funt	6	—	—	6	15	—
Spirytusu (beczka 120 kw.) 80% Tral.						
dnia 2. Października	26	—	—	28	—	—
dnia 3. »	26	15	—	27	15	—